

Nr 432.

Av herr **Pettersson** i Rosta m. fl., *angående införande av differentierade tillägg till de statliga bidragen för grundförbättring.*

Under senare år har de ofullständiga jordbrukens problem allt mera uppmärksamrats. Många ha i en bortrationalisering av en stor mängd små jordbruk, sammanslagning av närbelägna smågårdar och igenläggning av avlägset liggande ställen, som icke kunna ge bärgning åt brukaren med familj, sett den kanske viktigaste utvägen i detta hänseende. Frågan om i vilken grad staten skall tillgripa tvång för att få bort dessa mindre gårdar har livligt dryftats. Expropriation har härvid på vissa håll ifrågasatts. En mera smidig väg att få slut på sådana smågårdar, som man funnit mindre önskvärda, tror man sig ha funnit genom framförandet av principen att jordbruksstödet icke så utformas, att det motverkar en sådan »rationalisering» av småbruken.

Detta är dock motsatsen till en småbrukarvänlig politik. Tvärt emot att de statliga åtgärderna så utformas, att de påskynda att småbrukare måste lämna sina gårdar, synas från statens sida ytterligare verksamma åtgärder böra vidtagas för att förbättra dessa jordbrukares villkor och underlätta att de kunna stanna kvar och få en förbättrad utkomst. Genom direkta anslag för förstärkning av ofullständiga jordbruk i ökad omfattning synes mycket kunna åstadkommas. Överhuvud taget synes vid handhavande av den statliga bidragsverksamhet, som härvid är av betydelse, utan att olägenhet beredes andra jordbrukare en kraftigare tilltagen bidragsverksamhet till förmån för de småbruk, vars innehavare ha sin huvudsakliga utkomst av jordbruk, böra kunna komma i fråga.

Nyodling, stensprängning, betesanläggning, förbättring av byggnader, gödselvårds- och silosanläggningar, förbättrade utfarts- och s. k. odlingsvägar, avdikning, täckdikningsanläggning jämte avledningsåtgärder från vattensjuk mark synas här kunna vara av stor betydelse.

Därigenom kunna småbruken erhålla en förbättrad bärighet, som, även om den icke överallt leder till självförsörjning, dock väsentligen underlättar också för den, som vid sidan härav är hänvisad till biförtjänster, att erhålla utkomst och behålla sitt hem. Såsom berörts, torde det härvid icke räcka med de hittills utgående bidragen. Det synes därför befogat att, i den mån som den statliga bidragsverksamheten utgått med exempelvis 50 procent,

för de mindre jordbrukens del höja bidragsprocenten. Så kunde bidragen till jordbruk med en åkerareal upp till 5 hektar höjas till 80 procent, för jordbruk med mellan 5 och 10 hektar åker till 70 procent och till jordbruk med mellan 10 och 15 hektar åker till 60 procent utan behovsprövning.

En sådan förhöjning måste givetvis leda till i motsvarande mån förhöjda anslag.

Beräkningen av storleken av de anslagsförhöjningar, som kunna komma i fråga, torde lämpligen böra ske genom vederbörande myndigheter.

I överensstämmelse med vad som sålunda anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville göra framställning om införande av differentierade tillägg till de statliga bidragen för grundförbättring o. s. v., som kunna vara av betydelse för komplettering av ofullständiga jordbruk, varigenom småbrukarnas möjligheter att komplettera sina jordbruk verksamt främjas.

Stockholm den 23 januari 1945.

Ivar Pettersson

i Rosta.

Lars E. Andersson

i Hedensbyn.

Gustaf Svensson

i Vä.

J. V. Pettersson

i Norregård.

Hj. R. Nilson,

Spånstad.

P. J. Edberg.

E. Pettersson,

Ersbacken.

Robert L. Jansson,

Aspeboda.

Aron Gustafsson,

Lekåsa.